

Godkänt
2019-09-06Giltigt t.o.m
2022-09-06Versionsnummer
2.0

Diarienummer

Pneumokockvaccinering av barn från 2 år och vuxna

Daterad 2017-03-23

Pneumokocker är den vanligaste orsaken till öroninflammation, bihåleinflammation och lunginflammation i alla åldrar. Det är också den vanligaste orsaken till bakteriell hjärninflammation hos vuxna. Dödligheten i invasiva pneumokockinfektioner som meningit, septikemi och pneumoni är fortfarande hög.

Det finns två typer av pneumokockvaccin: dels polysackaridvaccin (Pneumovax) som använts under många år och dels konjugatvaccin (Prevenar13 och Synflorix). Synflorix ingår numera i barnvaccinationsprogrammet.

	Vaccination rekommenderas	
	Hela gruppen	Efter individuell bedömning
Vuxna och barn över två år med följande diagnoser eller tillstånd:		
• kronisk hjärtsjukdom		X
• kronisk lungsjukdom, såsom KOL eller svår astma*		X
• andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion eller försämrad hostkraft med sekretstagnation, t.ex. kroniska neurologiska sjukdomar eller cystisk fibros		X
• kronisk leversjukdom		X
• kronisk njursvikt		X
• diabetes mellitus		X
• aspleni/hypospleni	X	
• likvorläckage eller barriärskada till följd av kirurgi eller trauma mot skallen	X	
• cochleaimplantat	X	
• tillstånd som innebär kraftigt nedsatt immunförsvar: stamcells- eller benmärgstransplantation, hematologisk cancer, sicklecellsanemi	X	
• andra tillstånd som innebär kraftigt nedsatt immunförsvar pga. sjukdom eller behandling, t.ex. lungcancer, behandling med TNF-alfa-hämmare eller cytostatika		X
Samt:		
• Personer som är 65 år eller äldre	X	
• Personer med alkoholmissbruk		X
• Rökare		X

Upprättat av Ernlund Helena /Central förvaltning Hälsa- och sjukvårdsenhet Smittskydd /Falun

Godkänt av Ernlund Helena /Central förvaltning Hälsa- och sjukvårdsenhet Smittskydd /Falun

För verksamhet Smittskydd

Dokumentsamling Smittskydd/Vårdhygien; Riktlinjer Smittskydd/vårdhygien

Den individuella bedömningen baseras på grundsjukdomens svårighetsgrad eller om patienten ingår i flera riskgrupper

*Skiljer sig mot Folkhälsomyndighetens rekommendationer

Pneumovax, enbart, rekommenderas till:

Personer över 65 år utan andra riskfaktorer.

Pneumovax ges i en dos (0,5 ml) intramuskulärt. En vaccination ger skydd i många år och revaccination rekommenderas i regel inte.

Prevenar13 + Pneumovax, rekommenderas till:

Övriga riskgrupper, se tabell ovan. För dessa gäller:

Person som tidigare inte är pneumokockvaccinerad:

En dos (0,5ml) Prevenar13 intramuskulärt. Efter tidigast 2 mån ges en dos (0,5ml) Pneumovax intramuskulärt.

För personer som har genomgått stamcellstransplantation rekommenderas speciella vaccinationsscheman med tre doser Prevenar13 som ges med en månads mellanrum, följt av en påfyllnadsdos Prevenar13 efter sex månader, samt en dos Pneumovax efter ytterligare två månader.

Person som tidigare är vaccinerad med Pneumovax:

En dos (0,5ml) Prevenar13 ges tidigast ett år efter Pneumovax-dosen.

Barn i riskgrupper som fått konjugatvaccin (Prevenar, Prevenar13 eller Synflorix)

inom ramen för det allmänna vaccinationsprogrammet ges Pneumovax från två års ålder, dock minst två månader efter den senast givna Synflorix-dosen.

Revaccination

Revaccination med Pneumovax rekommenderas till personer med aspleni och kan efter individuell bedömning även övervägas till dem som har högst risk för allvarlig pneumokockinfektion, men rekommenderas inte generellt till alla riskgrupper. Eventuell revaccination med Pneumovax ges en gång och det bör då ha gått minst fem år sedan den tidigare dosen.

Rekommendationerna bygger på Folkhälsomyndighetens rekommendationer om pneumokockvaccination till riskgrupper, se

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/r/rekommendationer-om-pneumokockvaccination-/>

[Socialstyrelsens föreskrifter \(HSLF-FS 2018:43\) om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel 9§](#)
